

Till berörda parter

Kungl. Tennishallen, Stockholm, 27 november 2023

Angående ombyggnad av Värtans Västra Bangård

Utbyggnad av ett femte spår längs Storängsbotten – alltför stora konsekvenser, kostnader och risker!

Med anledning av den planerade ombyggnaden av Värtans Västra Bangård med anläggning av ett femte spår längs Storängsbotten, som Stadens Exploateringskontor har initierat, vill vi här sammanfatta vår ståndpunkt i förhållande till projektet.

Det nya spåret är tänkt att byggas längs den norra långsidan av Kungl. Tennishallen, på ett utrymme som idag mäter ca 6 meter i bredd. Mellan det nya spåret och tennishallen är det tänkt att resas en skyddsmur. Utrymmet som återstår mellan den nya muren och den befintliga byggnaden är i planen enligt uppgift tänkt att vara endast 2,5 meter längs en 40 meter lång passage, ett mått som ett räddningsfordon nätt och jämnt klarar om än med infällda backspeglar.

Vi utgår från att Staden avser göra en fördjupad riskanalys, och vill därför här, från vårt perspektiv, belysa de huvudsakliga riskerna och viktiga frågeställningar som projektet med det femte spåret skulle medföra.

Inom följande områden bedömer vi riskerna med ett femte spår som betydande till mycket stora;

- a) kulturella risker ur ett arkitektoniskt och idrottsmässigt perspektiv,
- b) finansiella risker ur ett kommersiellt och kommunalt perspektiv,
- c) hälsomässiga risker ur ett barn- och ungdomsperspektiv, och
- d) brand- och säkerhetsrelaterade risker ur ett hälsovådligt perspektiv.

Kulturella risker ur ett arkitektoniskt och idrottsmässigt perspektiv

På initiativ av dåvarande *Kung Gustaf V* byggdes Kungl. Tennishallen 1943, ritad av arkitekt *Sture Frölén*, även känd för att ha ritat betydande delar av bebyggelsen på Gärdet och i Solna samt skolor, kommunhus, industribyggnader och kyrkor i Stockholm med omnejd.

Tennishallens fasader är klädda med gult tegel, fönster- och dörrpartier är tillverkade av ekträ. Entrébyggnaden har fyra våningar och till entrébyggnaden ansluter själva tennishallen som rymmer centrecourt med träläktare som rymmer över 4 000 åskådare och ytterligare fjorton tennisbanor. Hallens välvda tak bärs upp av en betongkonstruktion bestående av tvåledsbågar i stål och betong. Taket har en fri spannvidd av 48,5 meter, med flera band av takfönster för dagsljusinsläpp. Bland det som är världsunikt med arkitekturen för denna tennishall är att centrecourten är nedsänkt, och därmed att det välvda taket är obrutet längs hela byggnaden.

En anrik byggnad med höga kulturella värden kräver varsamhet. Storängsbotten består i grunden ursprungligen av sjöbotten och träskmark och delar av hallen är grundad på pålar, dessa markförhållanden och pålningar bör undersökas mycket noga innan beslut kan tas. Att borra för anläggning av nytt spår så nära hallen medför rasrisker med konsekvenser som enligt vår mening inte har kalkylerats eller analyserats i tillräcklig utsträckning.

I Kungl. Tennishallen arrangeras årligen den internationella tennistävlingen Stockholm Open, som innehar en sk ATP-licens från Association of Tennis Professionals. Licensen har innehaft sedan 1969 då Stockholm Open spelades första gången i Kungl. Tennishallen, och denna turnering är den äldsta inomhustävlingen på ATP-touren som fortfarande spelas. Licensen ägs gemensamt av samtliga tennisklubbar i Stockholm, genom Stockholms Tennisförbund, Stockholms Allmänna Lawn Tennis Klubb (SALK) och Kungl. Lawn Tennis Klubben (KLTK). Dessa föreningar har sammanlagt ca 40 000 registrerade medlemmar.

Stockholm Opens hemmaarena är Kungl. Tennishallen, och hallen utgör mycket av tävlingens dragningskraft, såväl på världseliten som på publiken. Stockholm Open genererar utöver det historiska värdet i hallen ett stort publikintresse såväl nationellt som nordiskt, ett stort ungdomsengagemang (med funktionärer från kringliggande idrottsskolor och -verksamheter) samt en betydande TV-publik genom SVT:s direktsändningar (förra årets turnering gav en räckvidd på 3,2 miljoner tittare).

Om vi skulle behöva genomföra Stockholm Open på annan plats så innebär det med stor sannolikhet ett ekonomiskt avbräck som riskerar tävlingens fortlevnad. Om Stockholm Open skulle tvingas ta ett uppehåll kommer licensen att gå förlorad, vilket skulle leda till att Stockholms och Sveriges chanser att återfå en internationell ATP-tävling på samma nivå sannolikt är borta för all framtid.

Fullsatta läktare

Unga funktionärer

Finansiella risker ur ett kommersiellt och kommunalt perspektiv

En potentiell ombyggnadsperiod skulle behöva inkludera evakueringsperiod i ersättningslokaler. Det innebär att ersättningskapacitet för verksamheten måste finnas på plats innan man river de fem tennisbanor som påverkas och påbörjar eventuella spårarbeten, vilket Staden behöver ta höjd för i såväl tidplan som budget.

Rivning och ombyggnad av delar av Kungl. Tennishallen kommer att medföra en betydande verksamhetsstörning i två dimensioner; dels den *idrottsrelaterade verksamheten*, med ett 50-tal anställda och motions- och tävlingsidrottande för ca 3000 tennisspelare, dels den för idrottsföreningen helt avgörande *uthyrningen av lokaler till hyresgäster*. Intäkter från dessa hyresgäster utgör en betydande del av idrottsföreningens ekonomi och överlevnad. Om projektet med det nya spåret realiserar kommer dörrar längs den norra långsidan av hallen att behöva stängas permanent, vilket innebär att förutsättningarna för uthyrning av dessa lokaler med nuvarande verksamheter försämras radikalt för att inte säga raderas helt. Detta innebär uteblivna hyresintäkter under ombyggnadsperioden och uteblivna hyresintäkter för framtiden därefter.

Vidare riskeras oöverskådligt stora statliga och kommunala resurser, i form av föranalyser, byggkostnader, omfattande skadestånd, ersättningslokaler, m.m. på ett område som dessutom gränsar till Riksintresset kring Östra Förbindelsen. Allt detta för en extra spårsträcka på 100 meter.

Den ljuslila sträckan indikerar Riksintresset kring Östra Förbindelsen

Hälsomässiga risker ur ett barn- och ungdomsperspektiv

Hundratals barn och ungdomar motionerar, tränar och tävlar varje vecka inom ramen för KLTK:s juniorverksamhet, barn i åldrar från 4 - 18 år. Därtill omfattar juniorverksamheten

mental träning, lägerverksamhet och tävlingsresor med personal knuten till hallen, en verksamhet som bara är möjlig så länge tennishallen är intakt.

Juniorverksamheten engagerar personal, familjer, skolor och samhälle på ett positivt sätt. Verksamheten samarbetar med Generation Pep (en organisation som stimulerar barns rörelse) och har som värdegrund att spelare, föräldrar och tränare ska uppleva glädje, engagemang, och utveckling, liksom gott kamratskap och sund livsstil. Barnen ska känna sig trygga inom sin idrott och ingen ska känna sig kränkt eller utanför.

Vidare arrangeras i Kungl. Tennishallen årligen en internationell ungdomstävling kallad Kungens Kanna & Drottningens Pris, under en vecka då världseliten reser hit och tävlar med svenska tonåringar. Denna stockholmstävling är högt ansedd och internationellt benämnd som en "Grand Slam" för ungdomar (i tennissammanhang att jämföra med t ex Wimbledon eller Franska Öppna).

Om Kungl. Tennishallen skulle drabbas av en längre ombyggnadsperiod skulle det ha en mycket negativ inverkan på den viktiga barn- och ungdomsverksamheten. Evakueringsmöjligheterna är mycket begränsade, med följderna som utebliven träning och fysisk och mental ohälsa i förlängningen.

Brand- och säkerhetsrelaterade risker ur ett hälsovådligt perspektiv

Utrymningsvägarna i och kring Kungl. Tennishallen är nödvändiga för att driva den verksamhet som där drivs, med stora evenemang med besökare i tusentals, in-och utgångar för hyresgäster mot spårområdet, restaurang- och tvätteriverksamheter, och ett stort dagligt antal idrottande gäster. Området kring hallen idag tillåter räddningsfordon i dubbla riktningar, samt framkomst till passager från alla sidor av byggnaden.

Den planerade spårutbyggnaden skulle tvinga stängning av flertalet passager mot den norra långsidan. Därtill skulle framfarten för räddningsfordon behöva bli enkelriktad, och detta på en väg med enbart 2,5 meters bredd. Denna smala ca 40 meter långa passage skulle löpa med hallens norra fasad på ena sidan och skyddsmuren mot spåret på andra sidan, likt en lång gång. Räddningsfordonet skulle behöva köra i mycket låg hastighet för att ta sig fram. Det faktum att den tänkta vägen ligger mot norr skulle innebära att stora delar av året ligger vallar av hårt packad snö på vägen, vilket förstås försvårar framfart för räddningsfordon ytterligare med potentiellt katastrofala konsekvenser. Brandsäkerhetsfrågan bör utredas i detalj.

Övriga värden, parken och ekarna

Fastigheten som rymmer Kungl. Tennishallen omfattar även Tennisparken som är en väsentlig del av miljön inom Idrottsparken på Norra Djurgården. Parken rymmer inte bara tennisbanor utan även rekreationsytor i form av gräsfält, planteringar, blomsterrabatter, gångar, bikupor och träd. År 2011 invigdes den nya Tennisparken av Prins Daniel efter en stor renovering då bl a 120 nya träd planterades. I parken tronar flera riktigt gamla ekar, en av de äldsta av dessa har med en omkrets på 6,80 meter en trolig ålder på 500 år.

Två av dessa urgamla och ståtliga ekar står nära det tilltänkta nya spåret, med stor förgrening av krona och rotsystem. Stadens analytiker har inte i tillräcklig utsträckning tagit hänsyn till risker och konsekvenser för dessa miljöviktiga naturvärden.

Slutligen, vi har med detta dokument velat lyfta fram de huvudsakliga risker och negativa följder som projektet med ombyggnaden av Värtans Västra Bangård och ett femte spår skulle medföra. Vi vill med eftertryck hävda att det nuvarande valet av plats för spårutbyggnaden är mycket dåligt, för att inte säga förödande.

Vi vet att Staden har fört en dialog med Trafikverket om alternativa platser, en dialog som med all rimlighet borde återupptas och fördjupas mot bakgrund till nämnda risker och väntade kostnader om hundratals miljoner kronor.

Med uppmaning om att klokskap, långsiktigt perspektiv, sparsamhet om resurser och värnande om viktiga värden för Stockholms medborgare ska få de drivande bakom detta projekt att se konsekvenserna och tänka om!

Vi ställer gärna upp på ett möte om Staden önskar diskutera ovanstående eller vill ha ytterligare information.

Vänliga hälsningar,

Styrelsen för ideella idrottsföreningen Kungl. Lawn Tennis Klubben

genom

Ulrika Saxon
Generalsekreterare
Kungl. Lawn Tennis Klubben